

Pristilpasning storfekjøtt

Storfe 2023

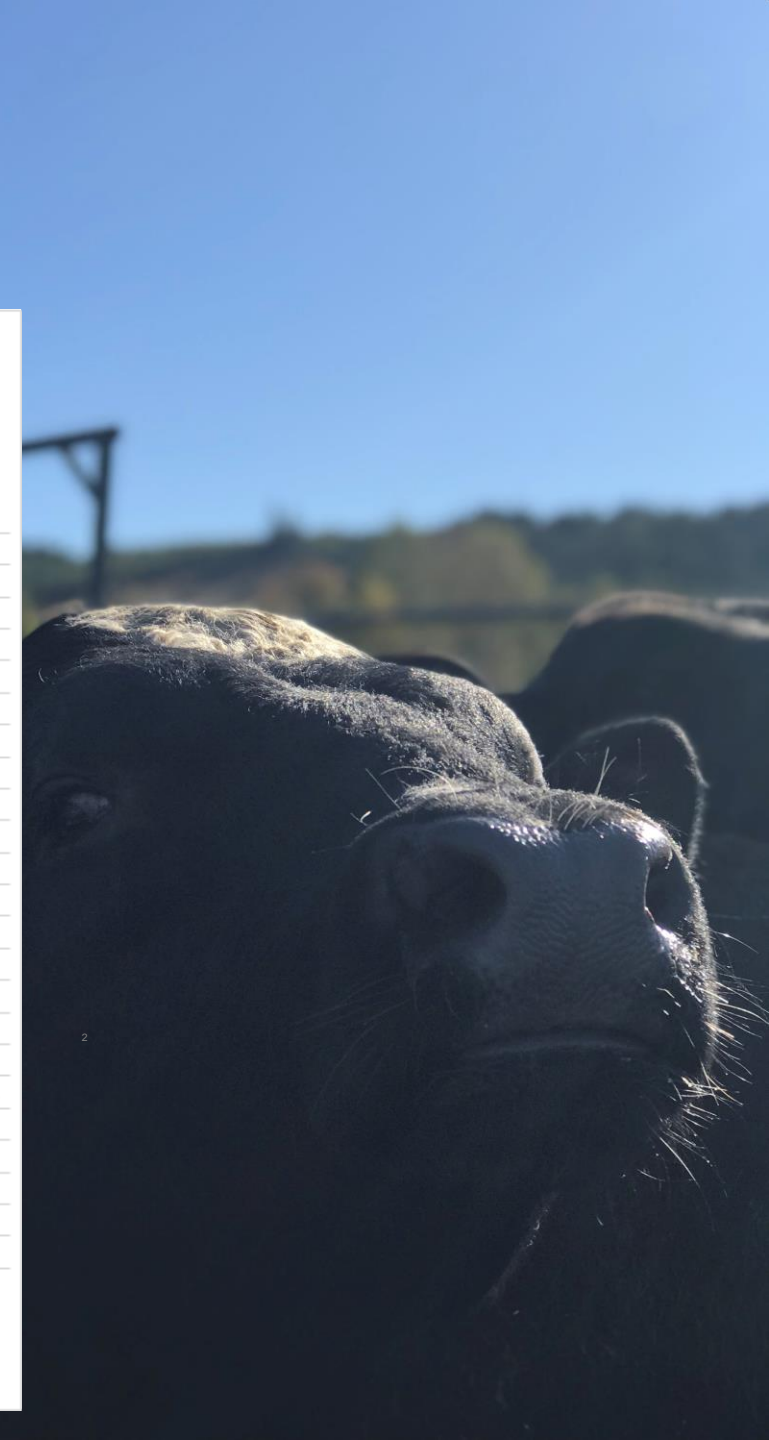
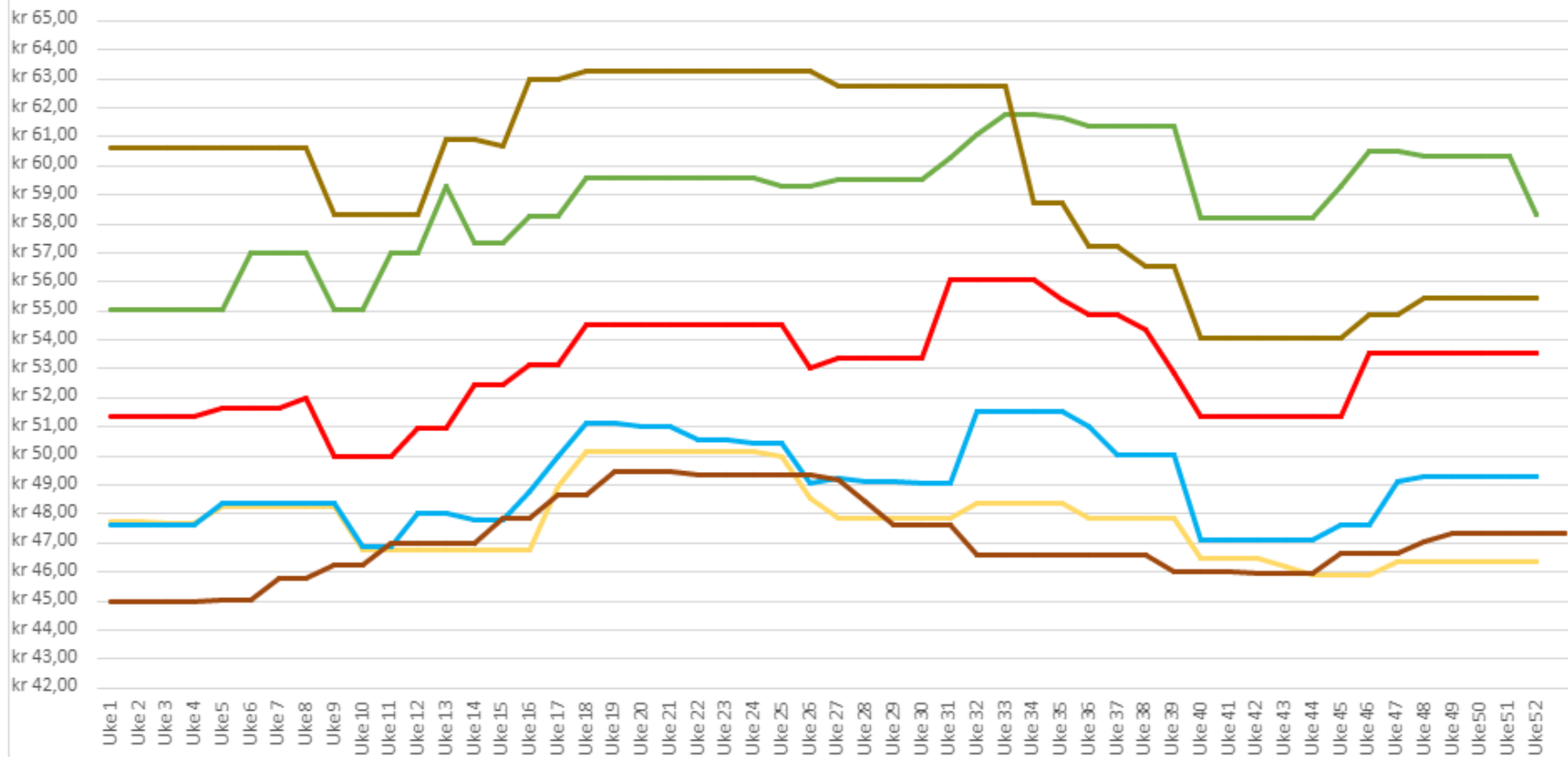
Bengt Egil Elve og Elisabeth Kluften, Nortura

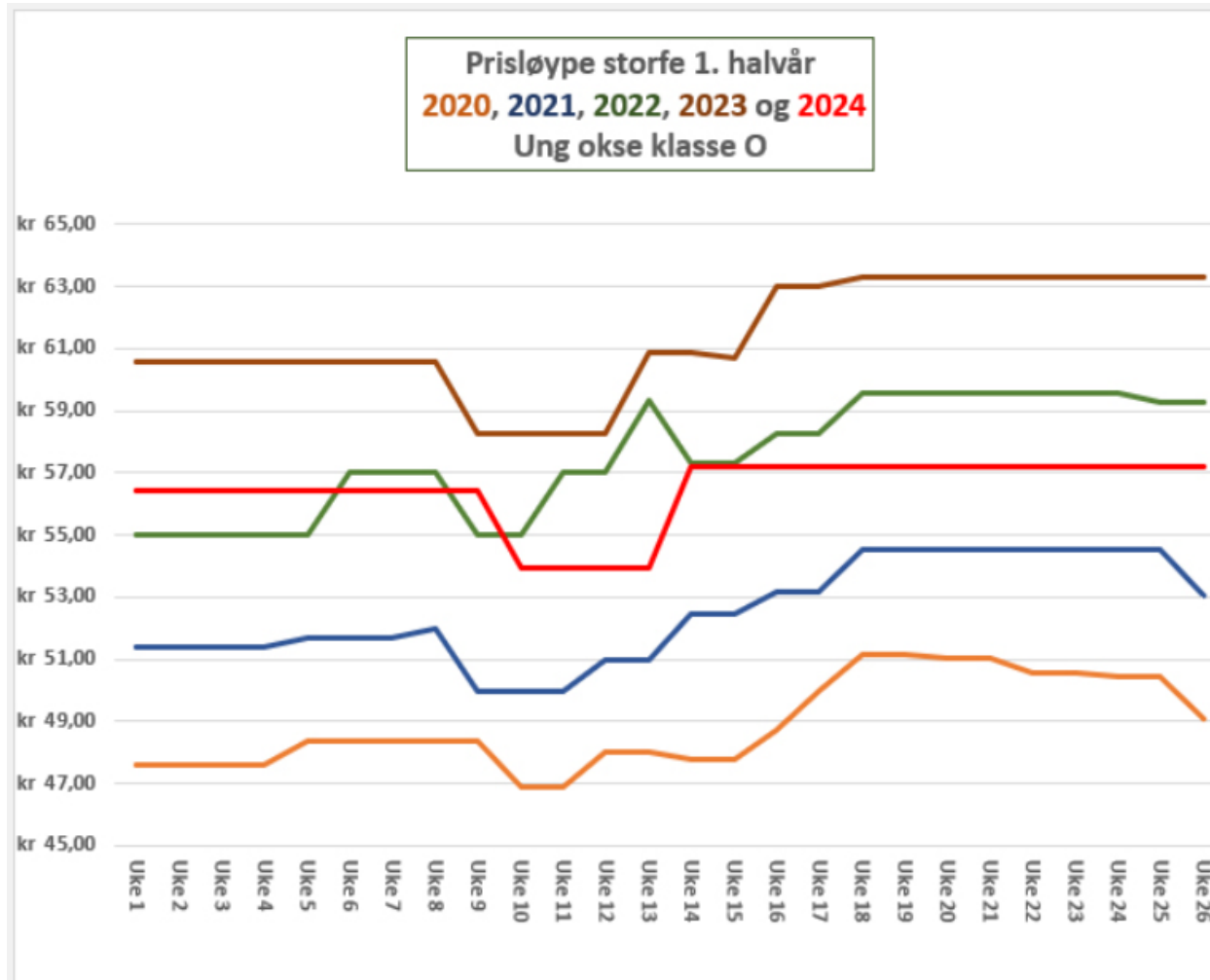
Nortura
bondens selskap

Prisløype storfe

Prisløype storfe
2015, 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023
Ung okse klasse O

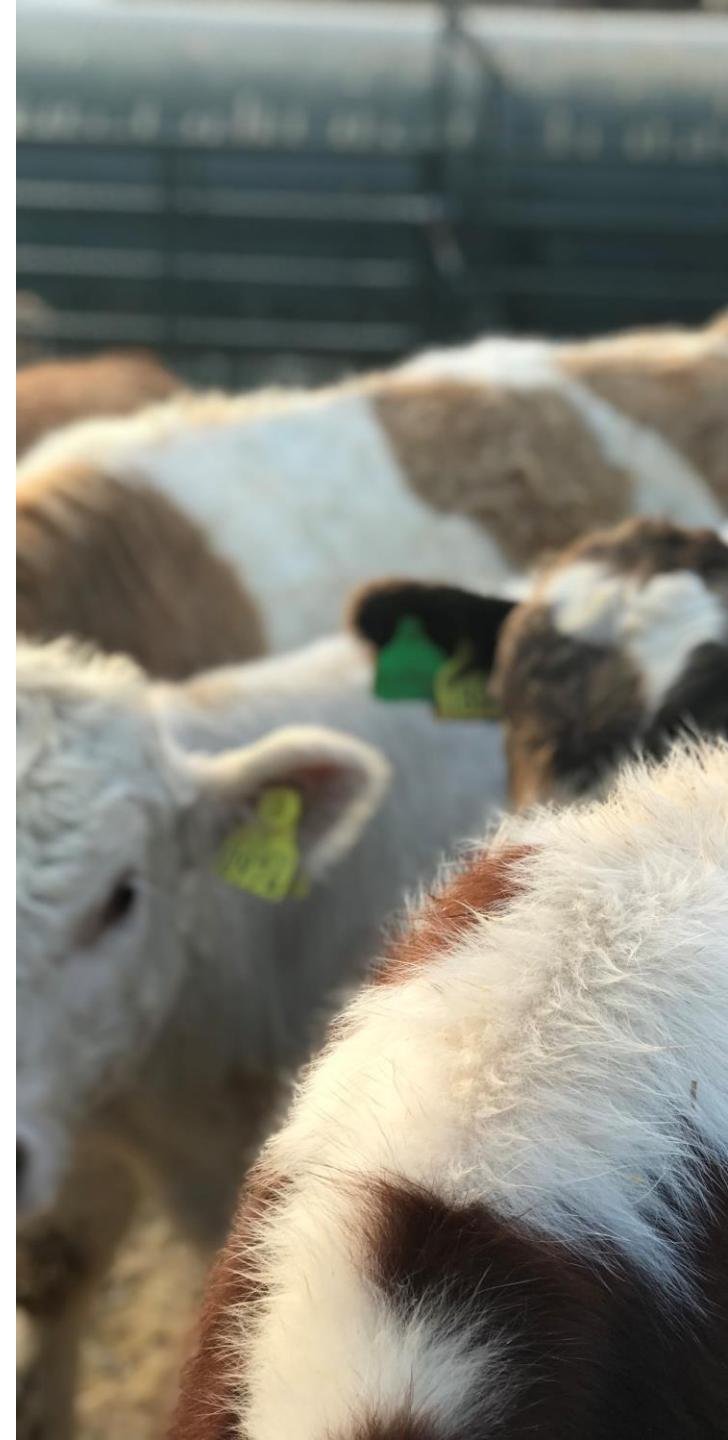
Prisløype 1.halvår

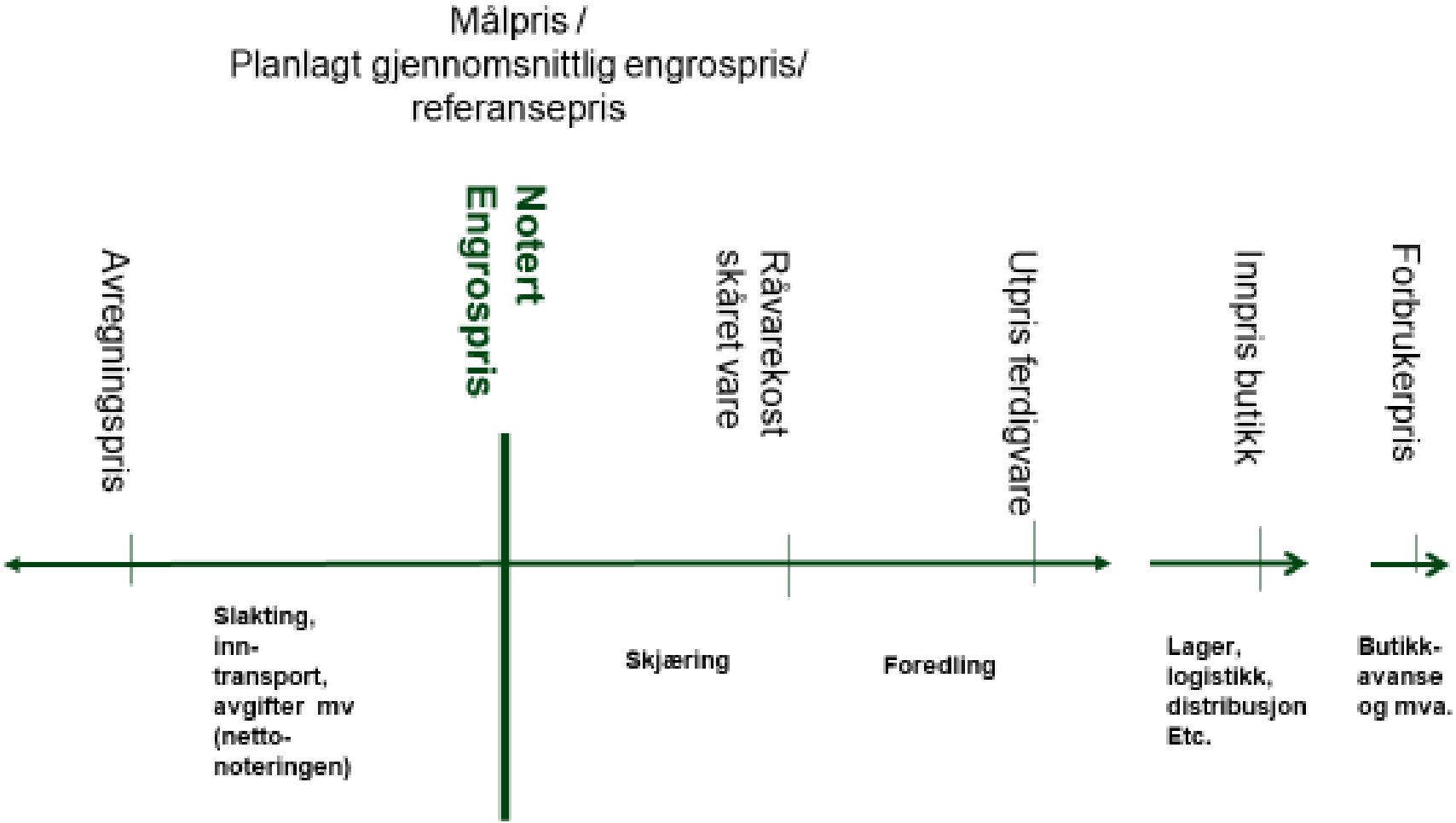
	Uke 1	Uke 10	Uke 14
	1. januar	4. mars	1. april
Endring i engrospris	0,60	-1,50	2,30
Endring i omsetningsavgift *)		1,00	-1,00
Ekstra avtaletillegg			
Endring i utbetalingspris	0,60	-2,50	3,30

Prisløypa

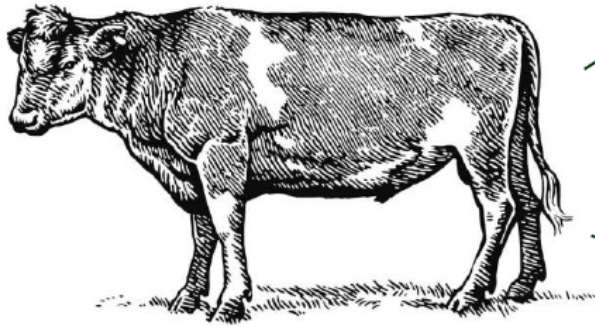
- **To ganger i året vedtar styret i Nortura Planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE).**
- Settes to ganger i året [1.11](#) og [1.6](#)
- **Prisløyper skal bidra til markedsbalanse ved å påvirke levering av slakt fra overskuddsperioder til underskuddsperioder gjennom prissetting.**
- Et av de viktigste tiltakene i markedsreguleringen er fastsettelse av pris gjennom året, såkalte prisløyper.
- Avregningspris til bonde avledes av engrosprisen, men påvirkes av mange andre elementer
 - Eks omsetningsavgift
 - Verdi på skinn

Totalmarked har ansvar for engrosprisen

SELGE HELE DYRET _ HELE TIDEN

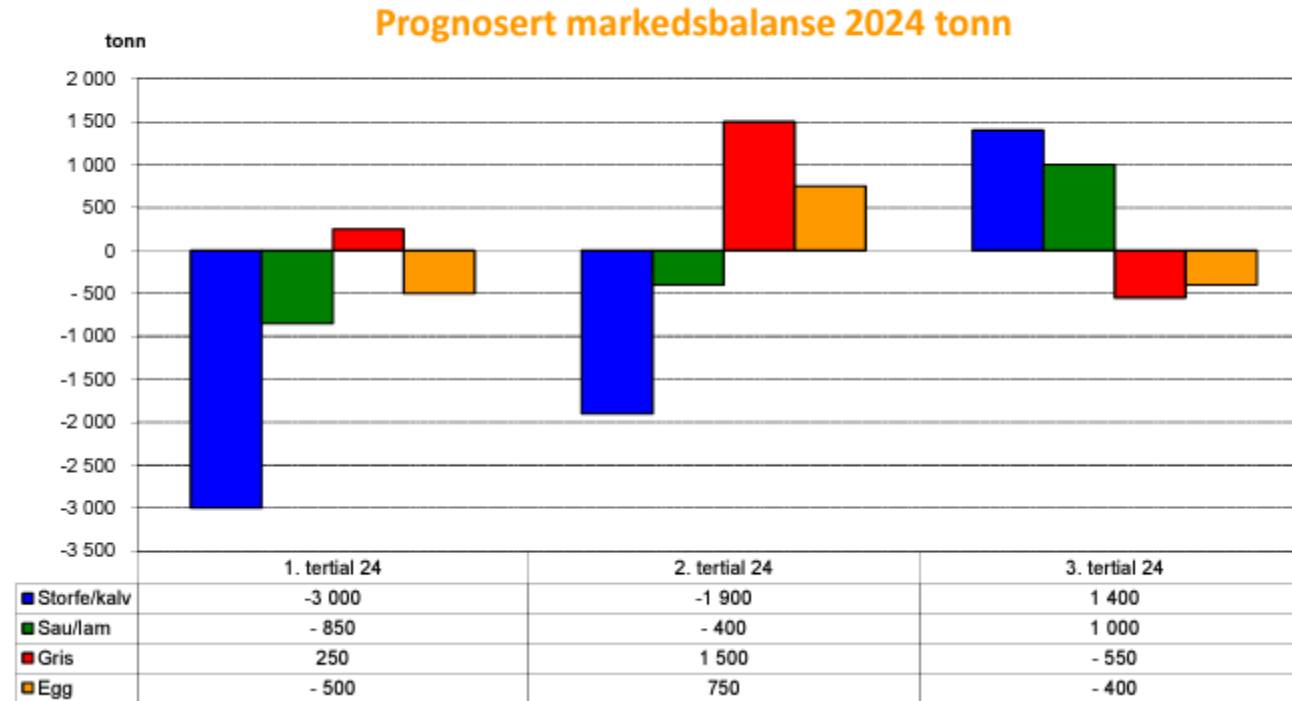

Varegruppe	Kg/dyr	Andel
Storfe Sortering	90,4	44,9 %
Storfe Magersortering	34,3	17,0 %
Storfe Feitsortering	30,9	15,3 %
Storfe Biff/Filet	29,9	14,8 %
Flatbiff	8,1	4,0 %
Ytrefilet	5,2	2,6 %
Kam	4,9	2,4 %
Mørbrad	4,5	2,2 %
Indrefilet	3,2	1,6 %
Høyrygg uten ben	3,2	1,6 %
Rundstek	0,7	0,4 %
Storfe Fett	7,0	3,5 %
Storfe Stek	4,6	2,3 %
Storfe Kokekjøtt	4,3	2,2 %
Storfe totalt	201,3	100,0 %
Storfe Avfallsbein	60,5	
Total slaktevekt	261,9	

Storfebalanse og fryselager – ubalanse gjennom året!

- utfordring; beitesesong og telledato

- Generelt har vi underskudd av storfe på vår/sommer, og overskudd på høsten.

Pristilpasning på kjøtt i forhold til prisløype

1. Tilpasse fôrstyrke ut i fra kalvingsdato (mjølkebesetning)
2. Tilpasse kalvingsdato ut i fra å få slakt på høy pris og høye kjøttfetillegg (ammeku)
3. Med spredt kalving –ulik fôringsstrategi ut i fra kalvingsdato (eks slaktealder fra 14-18 mnd)

Hvorfor avtaler ?

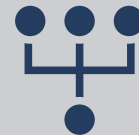
Innmelding på avtale er ett viktig verktøy for å planlegge og styre tilførsler til slakteriet samt at det gjør det mulig å planlegge transporten på best mulig måte.

Varestrøm – varestrømmen skal betale merprisen og styres ut i forhold til marked

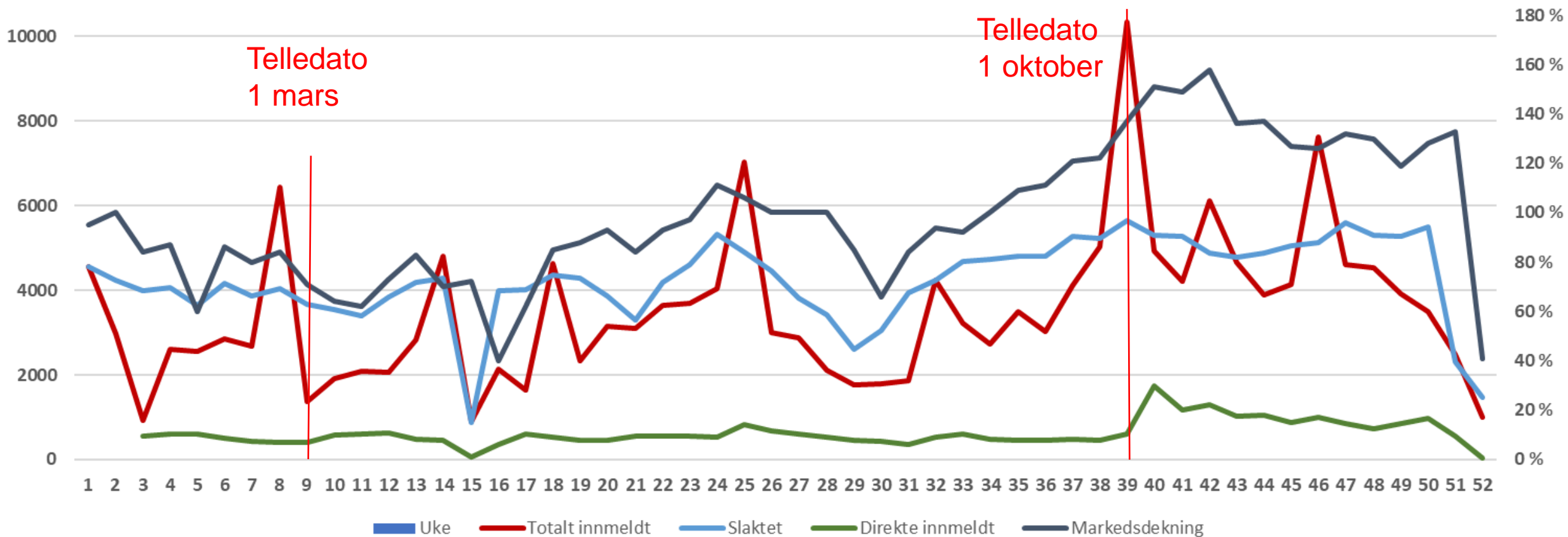

Slakteriet disponerer dyra og bestemmer når slakting skal skje innenfor en 5-ukers periode. Denne består av ønsket slakteuke (basisuke) 2 uker før og to uker etter.

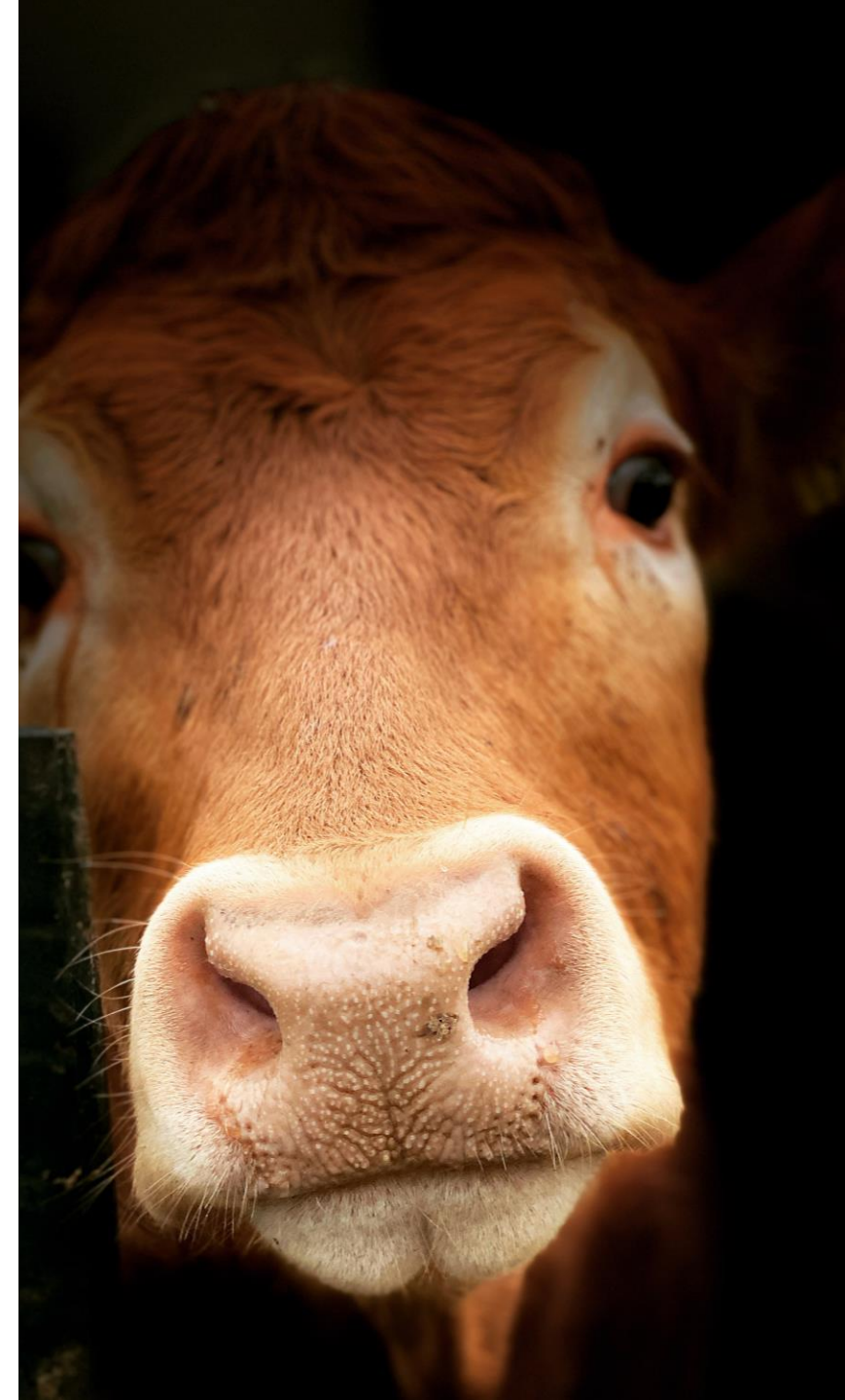
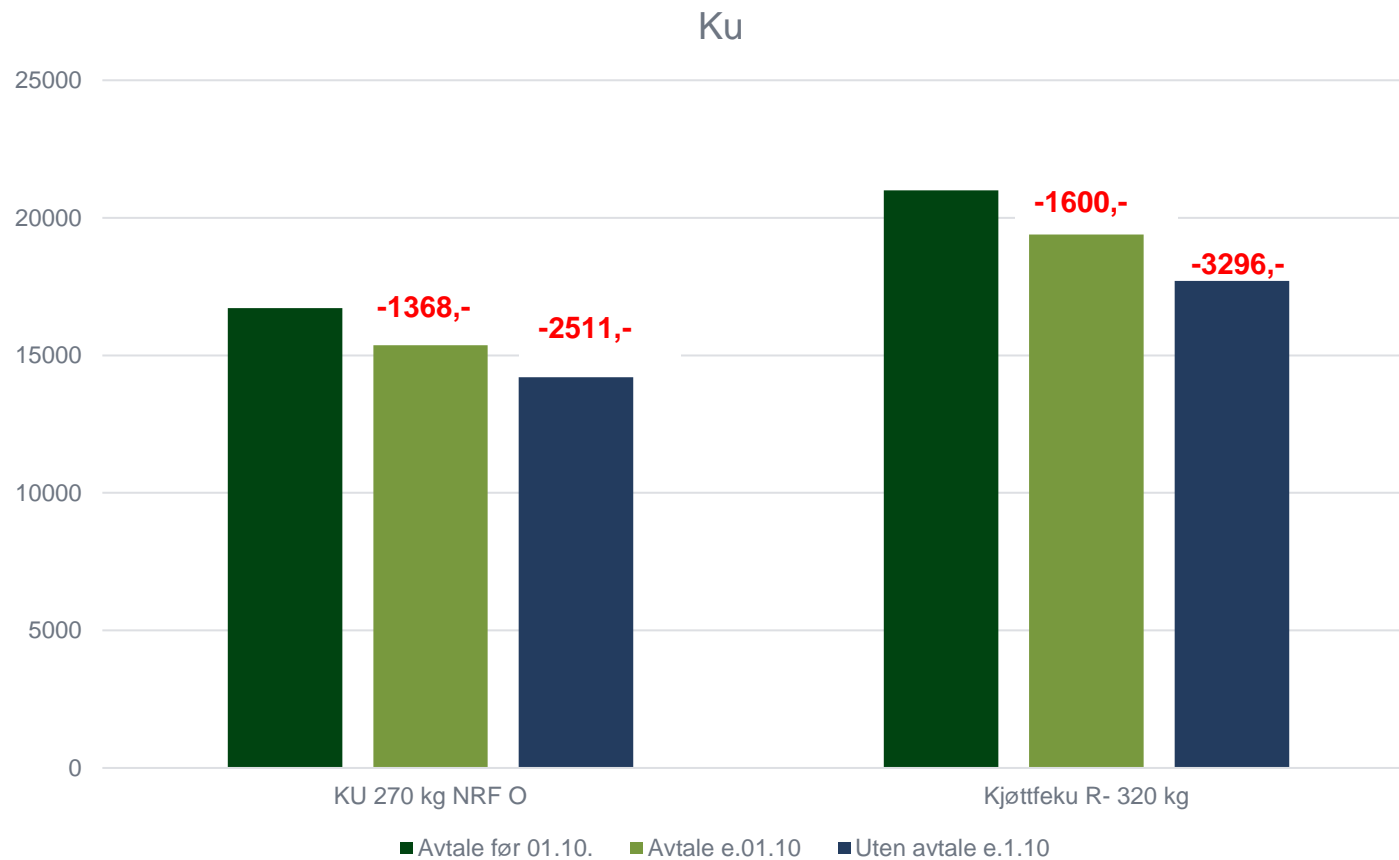

Mot denne planleggingsmuligheten får produsentene en kompensasjon i form av avtaleinnmeldings- og varestrømstillegg

Antall innmeldt/slaktet/markedsdekning pr. uke 2022

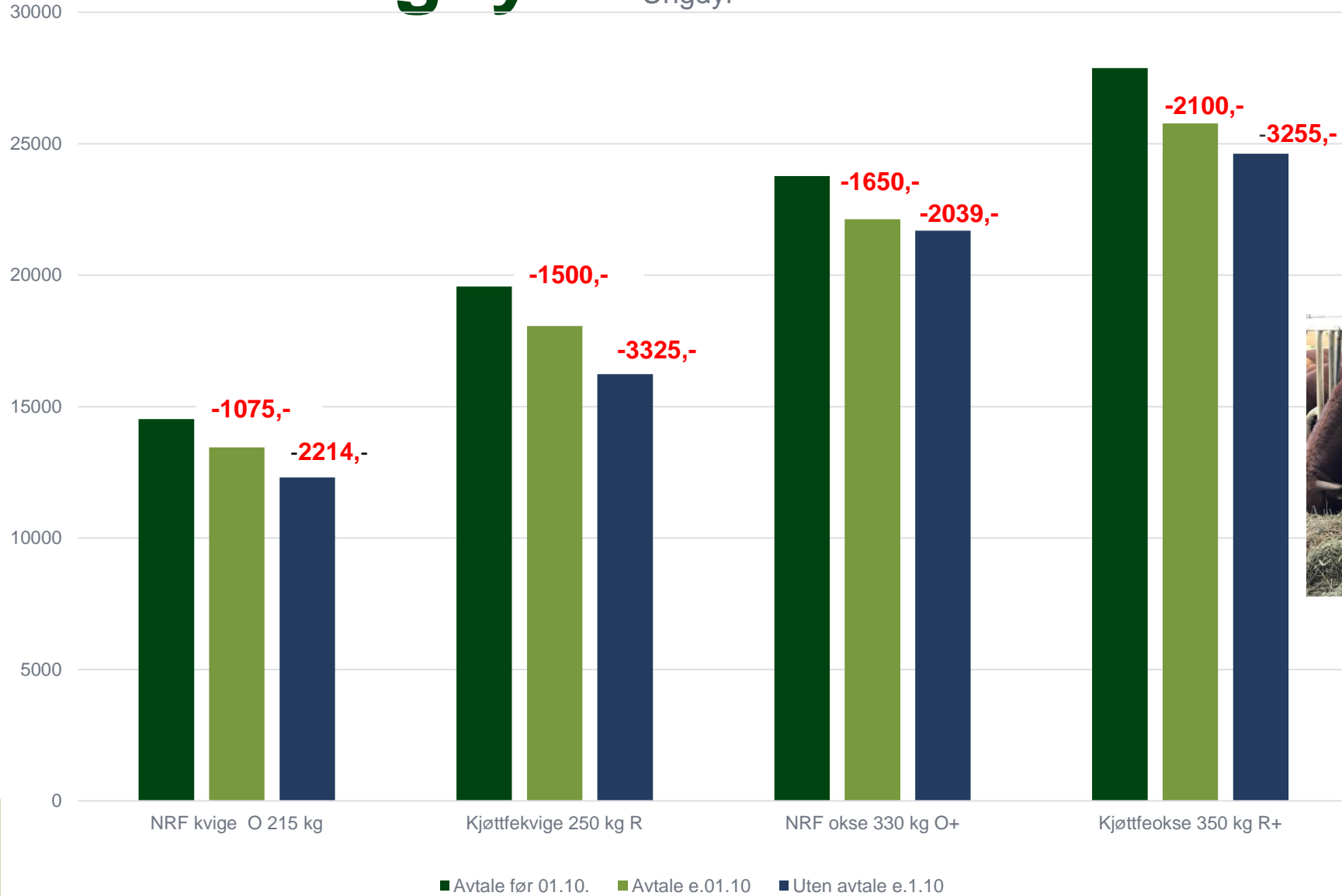

Effekt telledato ku

Effekt telledato ungdyr

Ungdyr

Telledato
ungdyr
 $1373/2=687,-$

Med vektregistrering er det mulig å lage en slakteplan

Indnr	Kjønn	Rase%	Veieda	Dgrfødt	Vekt	G/dag	G/dag (Fødsel	Dgrsist	Uke 19	Uke 20	Uke 21	Uke 22	Uke 23	Uke 24
										09.05.2022	16.05.2022	23.05.2022	30.05.2022	06.06.2022	13.06.2022
2102	Okse	CHA:94%	24/01/22	336	648	2389	1756	58	113	503,35	476,10	484,79	493,49	502,18	510,88
2104	Okse	ANG:75%	24/01/22	330	448	1575	1223	47	113	325,09	324,69	330,42	336,15	341,89	347,62
2108	Okse	CHA:100%	24/01/22	321	528	2177	1506	46	113	423,69	401,35	409,27	417,20	425,12	433,05
2113	Okse	ANG:100%	02/04/22	381	592	1147	1441	46	68	355,29	334,08	338,26	342,43	346,61	350,78
2114	Okse	CHA:100%	02/04/22	380	600	1868	1459	47	68	374,70	354,74	361,54	368,34	375,14	381,94
2115	Okse	ANG:75%	02/04/22	379	556	1235	1357	43	68	324,92	317,38	321,87	326,37	330,86	335,36
2118	Okse	ANG:75%	02/04/22	377	550	1147	1343	45	68	313,99	312,24	316,42	320,59	324,77	328,94
2119	Okse	CHA:100%	02/04/22	377	608	1765	1492	47	68	356,85	356,54	362,97	369,39	375,82	382,24
2123	Okse	CHA:100%	02/04/22	365	552	1676	1385	48	68	325,43	325,39	331,49	337,59	343,69	349,79
2125	Okse	ANG:100%	02/04/22	362	526	1324	1343	41	68	304,74	303,81	308,63	313,45	318,27	323,09
2126	Okse	ANG:100%	02/04/22	360	508	1235	1297	45	68	293,46	292,42	296,91	301,41	305,90	310,40
2127	Okse	ANG:75%	02/04/22	354	514	1235	1340	41	68	296,64	295,54	300,03	304,53	309,02	313,52

13

Kontakt rådgiver hvis du trenger hjelp 😊

Lønner det seg å ta med det siste dyret på pulja?

Pulje	210 kg	230 kg	250 kg	270 kg	290 kg
3-4 stk	595	609	623	637	651
5-7 stk	1 041	1 067	1 093	1 119	1 145
8-10 stk	1 008	1 040	1 072	1 104	1 136
11-12 stk	1 700	1 740	1 780	1 820	1 860
13-15 stk	2 040	2 088	2 136	2 184	2 232
16 stk og over	4 512	4 576	4 640	4 704	4 768

Eksempel snitt slaktevekt okser 320 kg. Ta med en lett okse for å få maks puljetillegg. Hva utgjør det i mer utbetaling på leveransen?

Puljetillegg

3-4 stk: kr 0,70

5-7 stk: kr 1,30

8-10 stk: kr 1,60

11-12 stk: kr 2,00

13-15 stk: kr 2,40

fra 16 stk: kr 3,20

Gjelder kun innmelding på avtale

Tap/fortjeneste med å ta med siste dyr i pulja

Pulje	210 kg	230 kg	250 kg	270 kg	290 kg
3-4 stk	-1601	-1 176	-768	-361	49
5-7 stk	-1155	-718	-298	121	543
8-10 stk	-1188	-745	-319	106	534
11-12 stk	-496	-45	389	822	1 258
13-15 stk	-156	303	745	1 186	1 630
16 stk og over	2316	2 791	3 249	3 706	4 166

Beregnet fortjeneste/tap
kjøtt-fôr pr dag 12,66

Tilvekst levende 1 200
g/dag

En god start er viktig!

Grunnlaget legges før kalven er født!

Avvenningsvekt på kalven –eks tung kryssning

	Fødselsvekt	Tilvekst fram til 200 dager	Vekt ved 200 dager	Antall dager til slakt fra 200 dager	
Beste 1/3	45 kg	1483	341 kg	195 dager	
Midtre 1/3	45 kg	1256	296 kg	226 dager	+ 31 dager
Dårligste 1/3	45 kg	1017	248 kg	260 dager	+ 65 dager

Tilvekst 1450 g/dag fra innsett til slakt
Slaktevekt 350 kg (625 kg)

Vekt ved innsett for eksempel NRF okse

Fødsels vekt	Tilvekst fram til 3 mnd	Vekt ved 3 mnd	Antall dager fra innsett til slakt	Antall dager ekstra
42 kg	850 g	119 kg	405	0
42 kg	750 g	110 kg	413	+8
42 kg	650 g	101 kg	420	+15
42 kg	500 g	88 kg	431	+26

Tilvekst 1200 g/dag fra innsett til slakt
Slaktevekt 315 kg (605 kg)

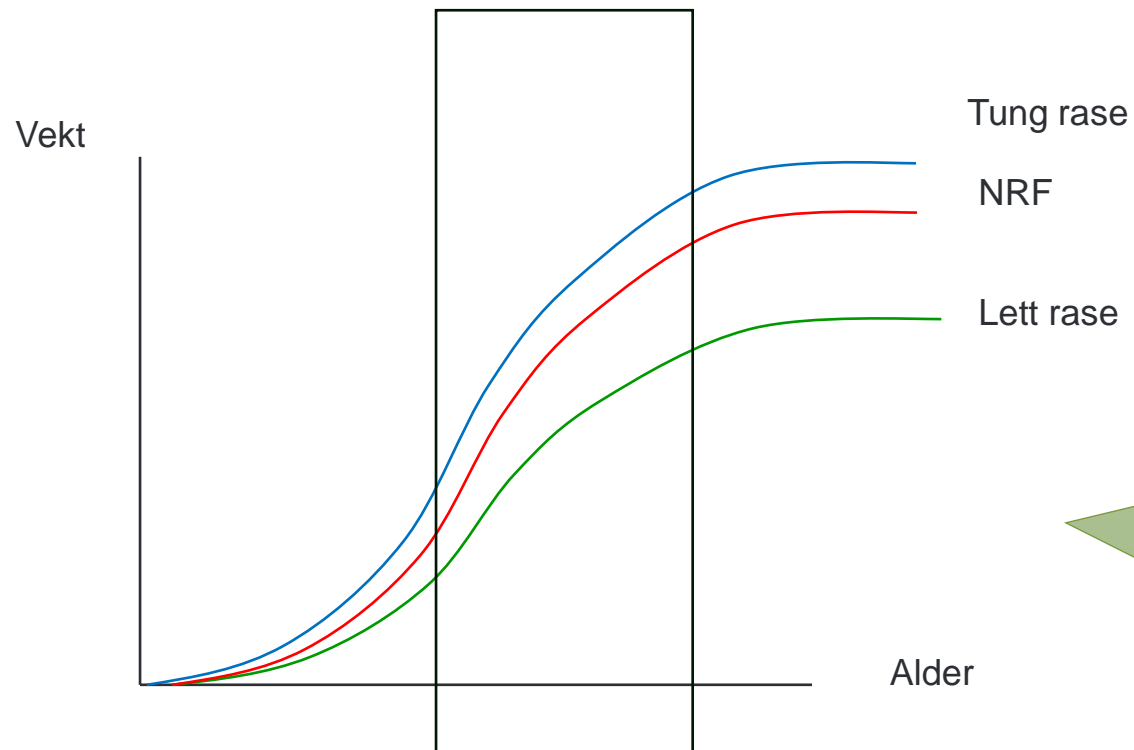
Hvilken tilvekst kan man forvente

Biologisk potensial – forventet tilvekst for en kategori dyr ut i fra fødselsvekt og forventet voksenvekt. Den tilveksten ett dyr har mulighet til å vokse under optimale forhold.

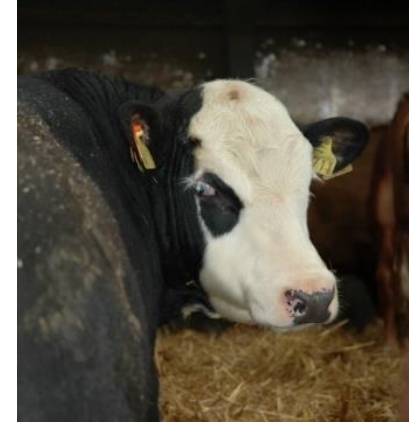
Tilvekstmaksimum – inntreffer rett før kjønnsmodning og er det tidspunktet dyret vokser som mest i fremfôringstida

Vekstkurven på storfe

Rase og kjønn avgjør
når kurven flater ut

Tunge NRF slakt = kvalitetstilskudd ??

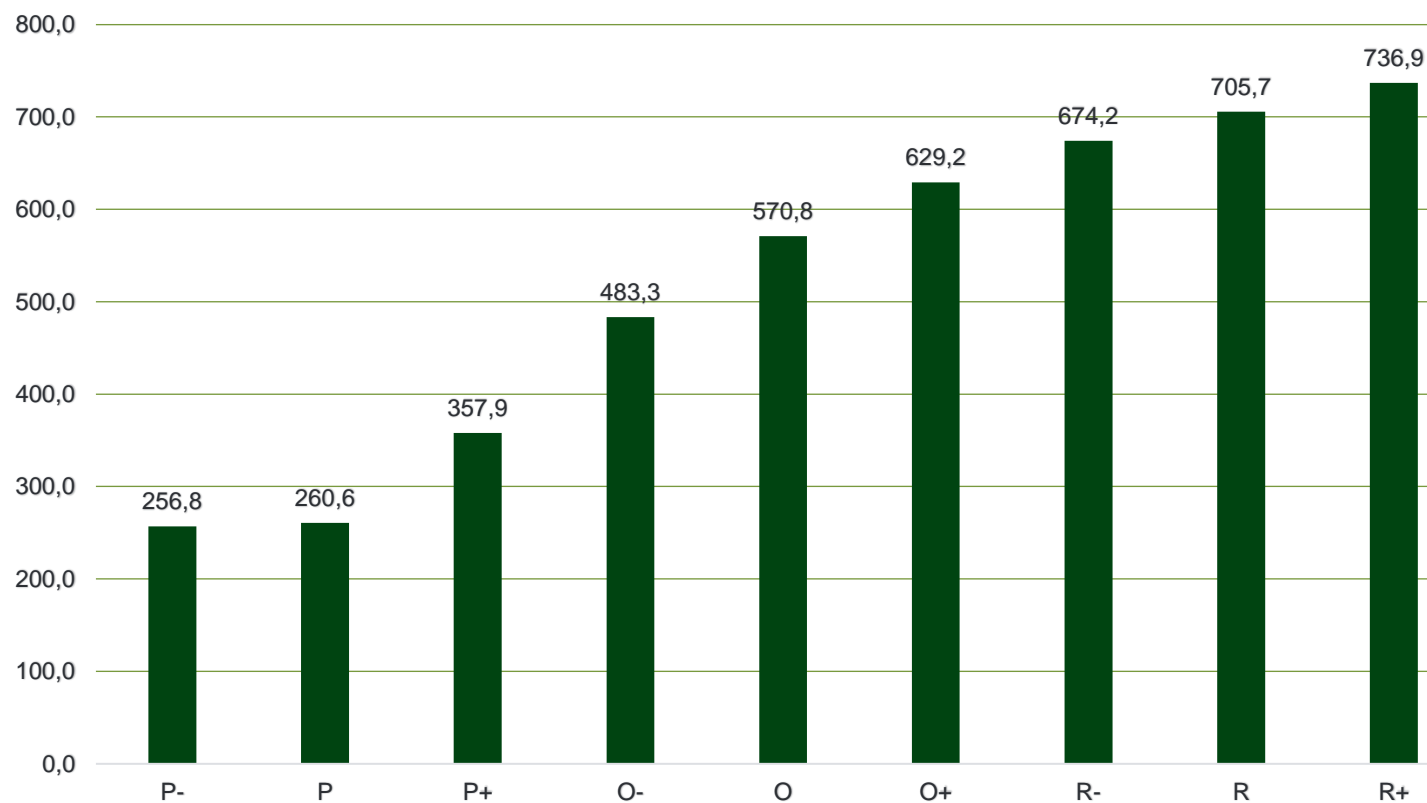

Ja høyere pris pr kg slakt men også en høyere kostnad da fôrfrobruk pr kg slakt øker med levendevakta til dyret. Større dyr som skal holdes i live

Tyngste slakt har også størst tilvekst

Slaktetilvekst og snitt klasse NRF okser

Slaktetilvekst NRF og klasse

Tilvekstkurve mjølkefe

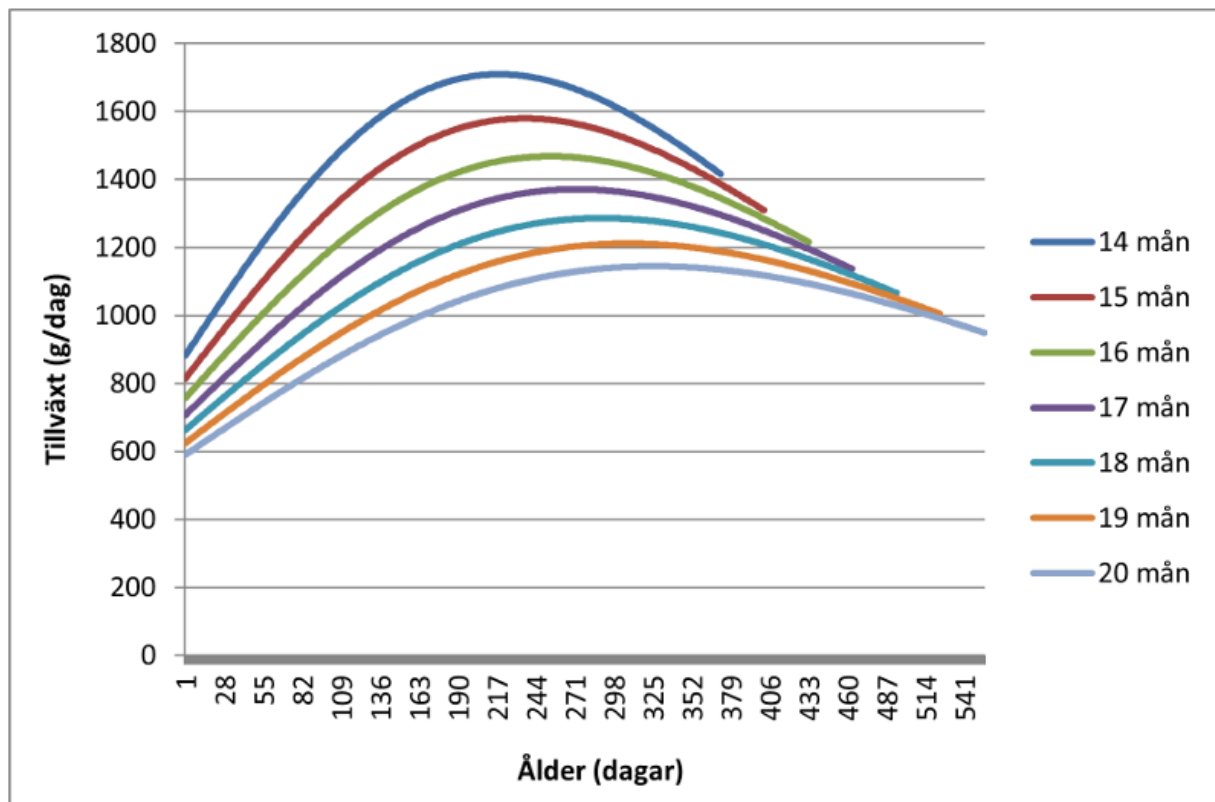

Diagram 1. Tillväxtkurvor för en mjölkkrastjur som väger 75 kg vid insättning och som slaktas vid 630 kg levande vikt vid slaktåldrar mellan 14–20 månader.

Distriktstilskudd sone 2

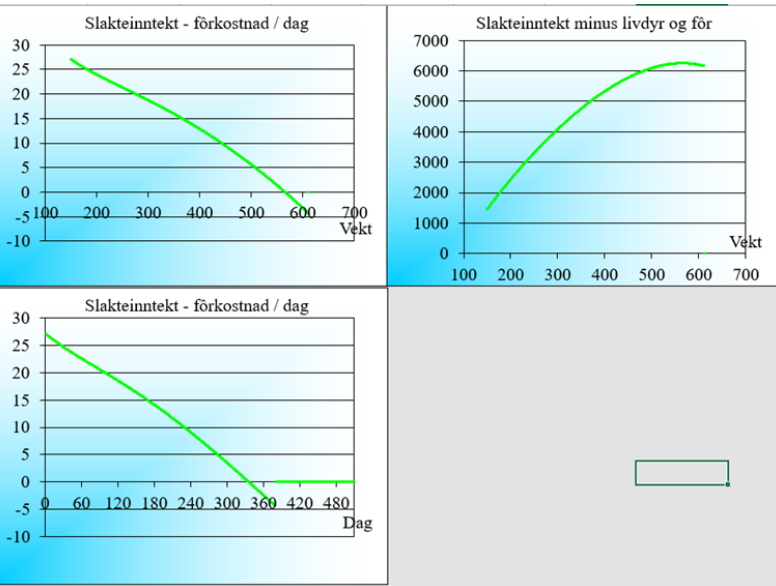
NRF slaktevekt 315 kg, tilvekst 580 g Distrik sone 2		
Økonomi		
Slaktedato	14.8.24	
Framføringstid		
Dagar	379	
Månader	12,4	
Middels tilvekst, kg/d	1,219	
Forbruk av FEM		
Totale FEM	2775	%
Vedlikehald, FEM	1395	50
Prod.behov, FEM	1380	50
Grovfôr (FEM)	1903	kr 6 852
Kraftfôr (kg)	948	kr 4 728
Slakteinntekt	kr	21 628
Førkostnad	kr	11 580
Startverdi, livdyr	kr	5 250
(Slakt - fôr) / dyr	kr	4 798
(Slakt - fôr) / dag	kr	12,66
Inkl. prod.tilskudd	kr	6 171

NRF slaktevekt 340 kg, tilvekst 606 g Distrik sone 2		
Økonomi		
Slaktedato	10.9.24	
Framføringstid		
Dagar	406	
Månader	13,3	
Middels tilvekst, kg/d	1,256	
Forbruk av FEM		
Totale FEM	3222	%
Vedlikehald, FEM	1575	49
Prod.behov, FEM	1648	51
Grovfôr (FEM)	2027	kr 7 297
Kraftfôr (kg)	1299	kr 6 483
Slakteinntekt	kr	23 854
Førkostnad	kr	13 780
Startverdi, livdyr	kr	5 250
(Slakt - fôr) / dyr	kr	4 824
(Slakt - fôr) / dag	kr	11,88
Inkl. prod.tilskudd	kr	6 197

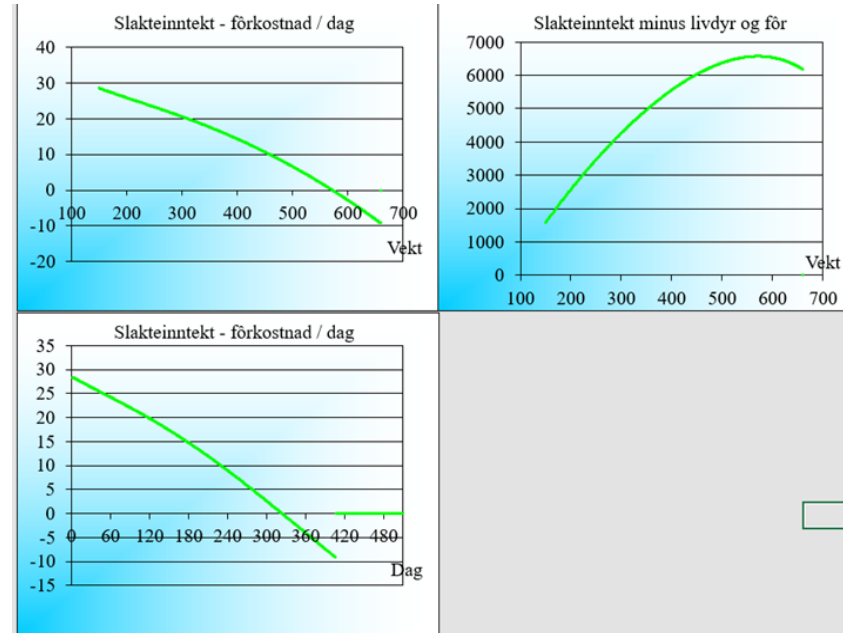
NRF slaktevekt 360 kg, tilvekst 628 g Distrik sone 2		
Økonomi		
Slaktedato	23.9.24	
Framføringstid		
Dagar	419	
Månader	13,7	
Middels tilvekst, kg/d	1,310	
Forbruk av FEM		
Totale FEM	3605	%
Vedlikehald, FEM	1688	47
Prod.behov, FEM	1916	53
Grovfôr (FEM)	1870	kr 6 732
Kraftfôr (kg)	1886	kr 9 409
Slakteinntekt	kr	25 825
Førkostnad	kr	16 141
Startverdi, livdyr	kr	5 250
(Slakt - fôr) / dyr	kr	4 434
(Slakt - fôr) / dag	kr	10,58
Inkl. prod.tilskudd	kr	5 807

Grafer på økonomiutvikling

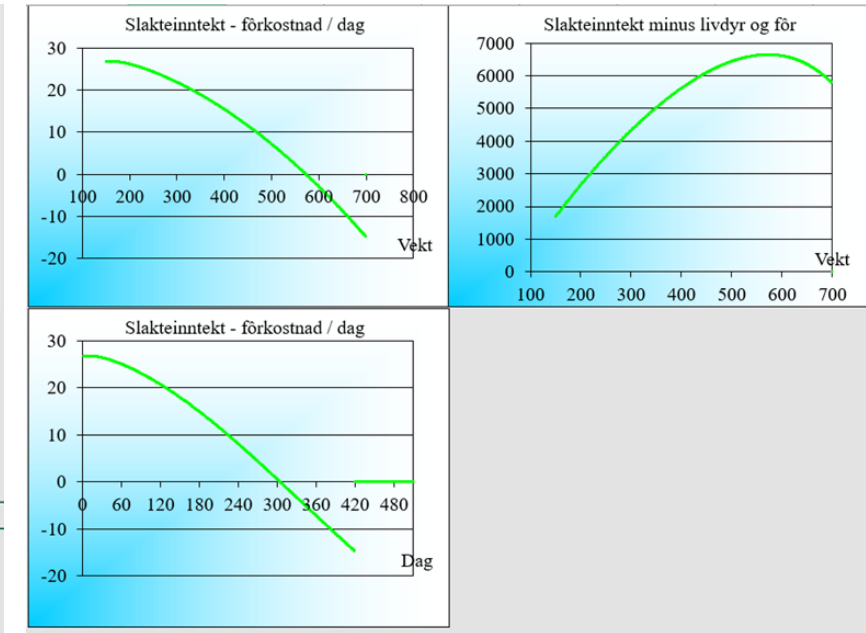
Slaktevekt 315 kg, sone 2

Slaktevekt 340 kg, sone 2

Slaktevekt 360 kg, sone 2

Når selv grafen med "slakteinntekt - førkostnad og livdyr" har bikket toppen - så er det ikke mye å hente selv om "kalven koster mye"

Tilvekstkurve kjøttfe tung rase

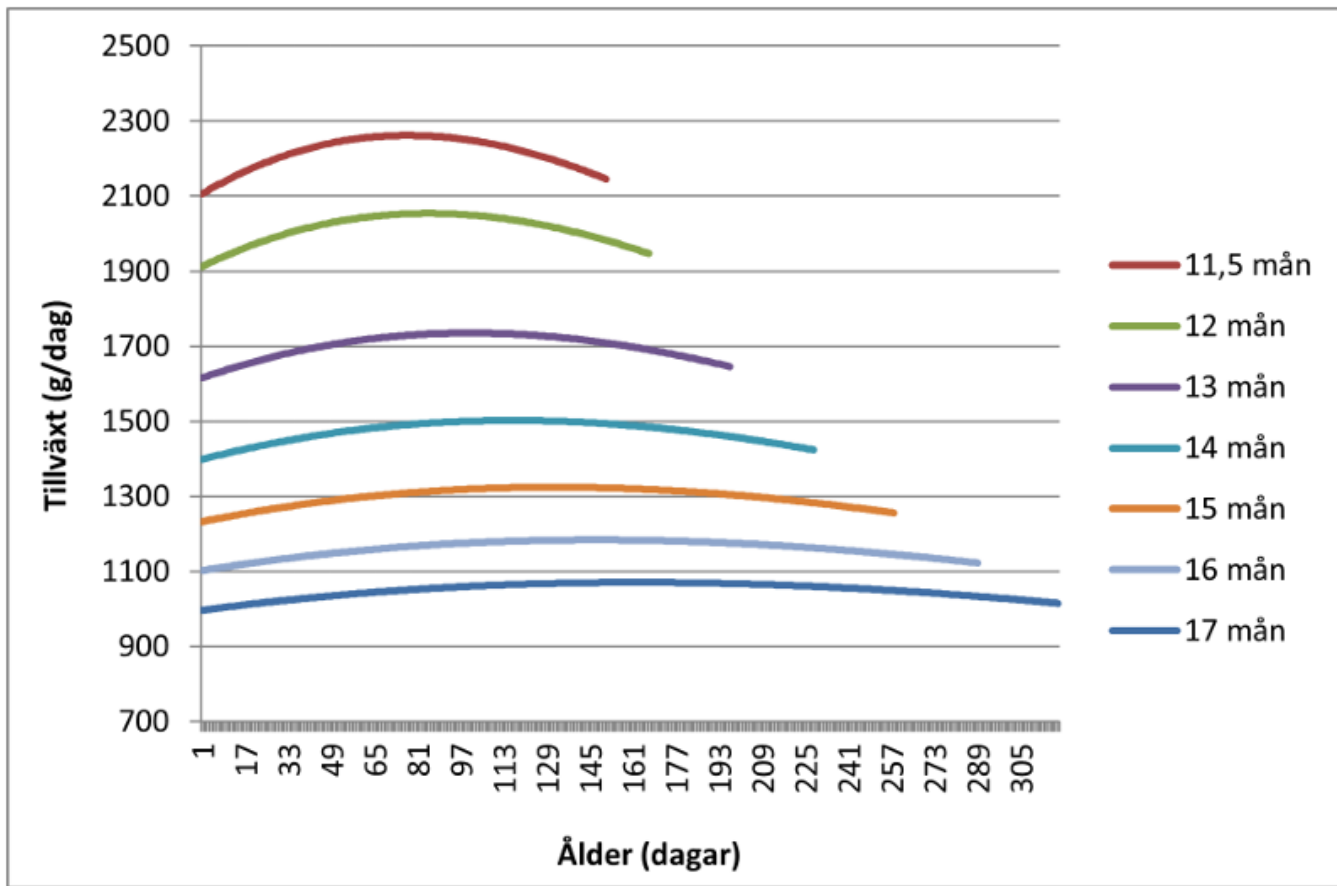
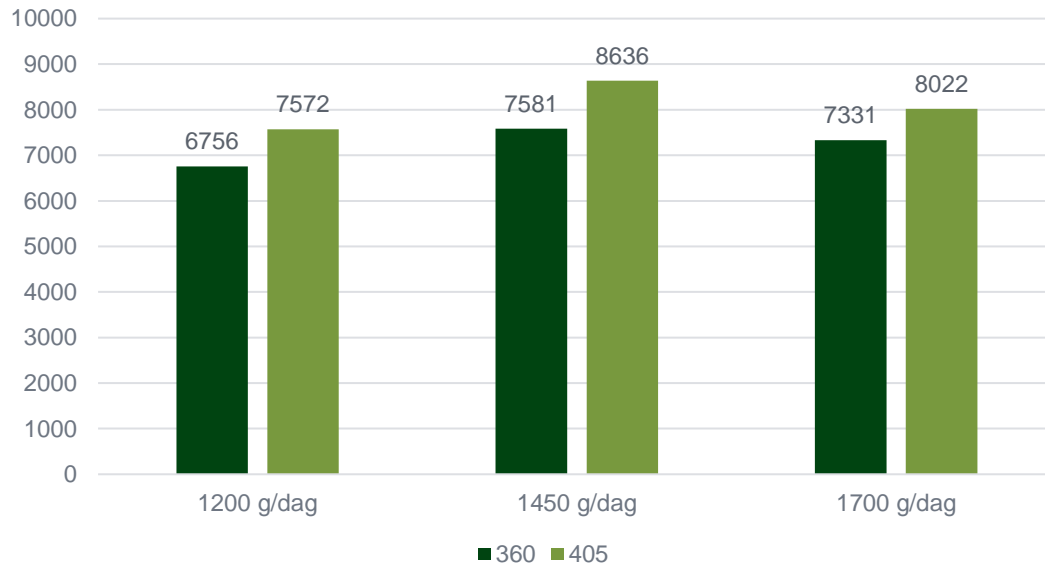

Diagram 3. Tillevæxtkurver for en tung köttrastjur som väger 316 kg vid insättning och som slaktas vid 650 kg levande vikt vid slaktåldrar mellan 11,5–17 månader.

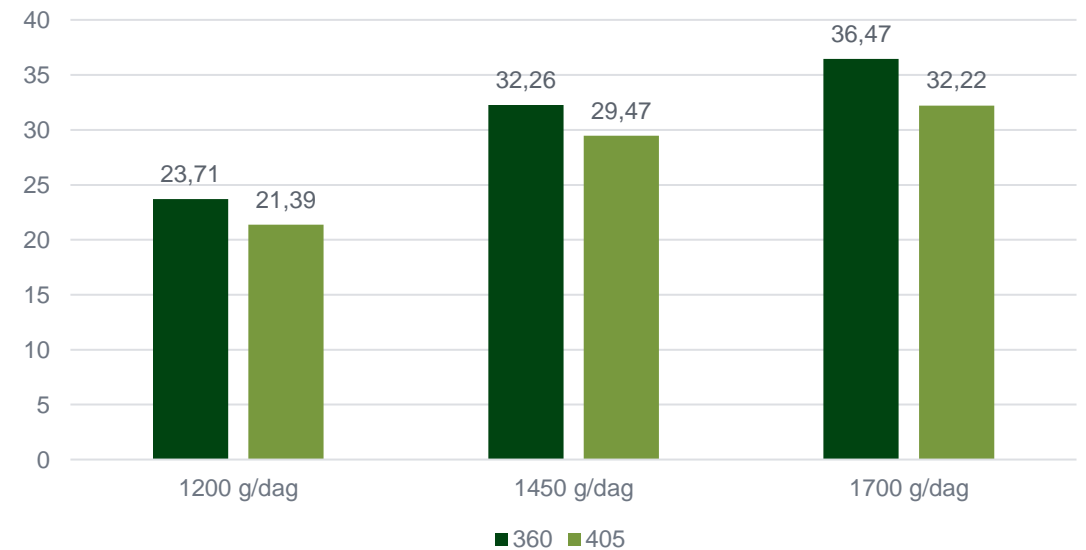

Vekt og tunge raser

Kjøtt minus fôr pr dyr

Kjøtt minus fôr pr dag

Tilvekstkurve lett rase

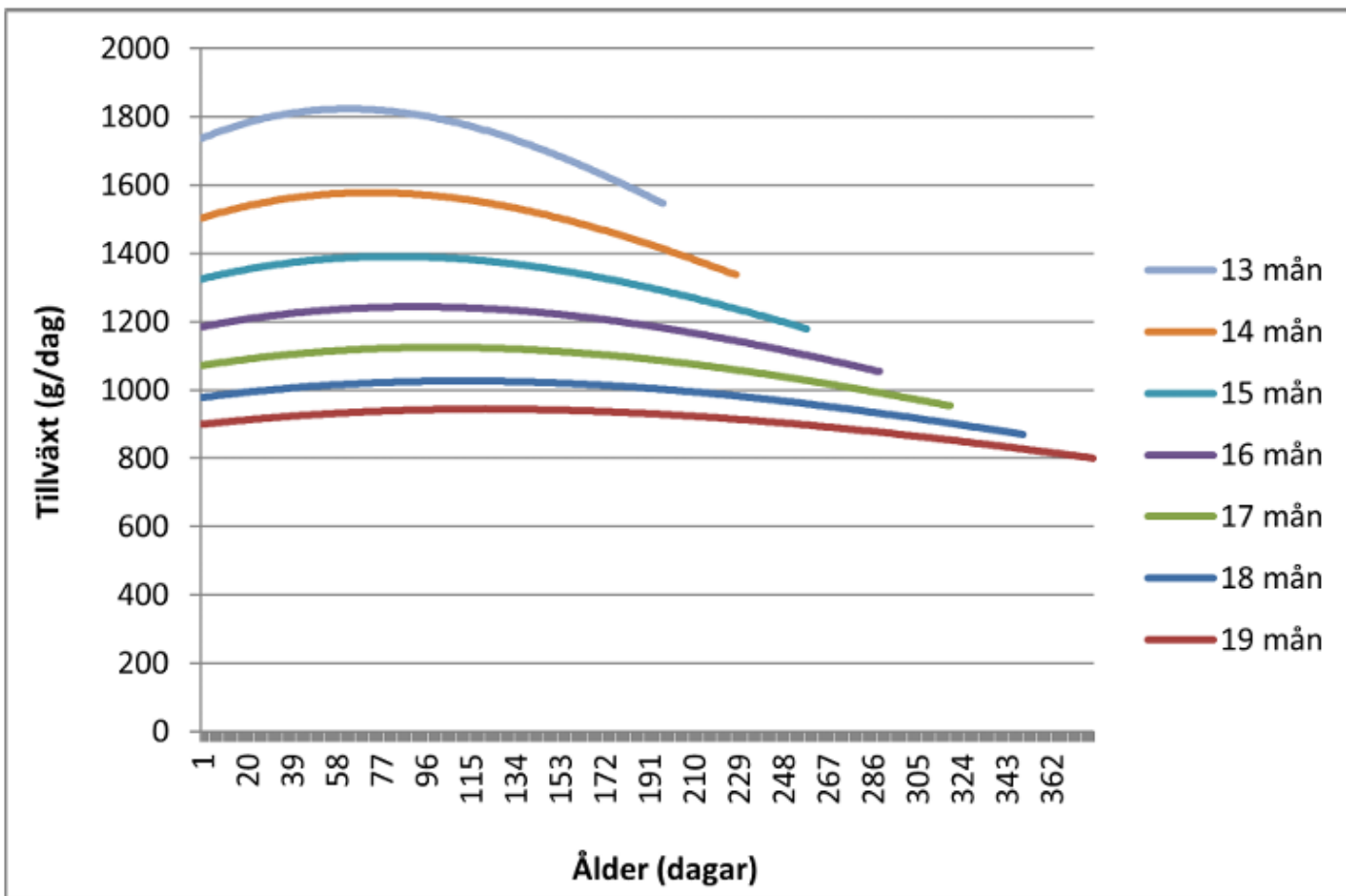

Diagram 2. Tilvæxtkurvor for en lett k ttrastjur som v ger 272 kg vid insättning och som slaktas vid 615 kg levande vikt vid slaktåldrar mellan 13–19 månader.

Hva med bruksdyrkryssing?

Kalver fra bruksdyrkryssing

- Høyere tilvekst
- Høyere slakteprosent
- Lavere fôrforbruk pr kg slakt

Muligheter med kjønnsseparert sæd

NRF, stor endring i andel O+ eller høyere når kjøttfe er far

Farrase	Antall%	Klasse	Vekt	LENGDE	K_FAKTOR	ALDER	TILVEKST	Klasse O-	Klasse O	Klasse O+
NRF	93,97	5,19	316	214	32,2	550	579	17,6	48,4	34,0
Hereford	0,45	5,96	309	208	34,2	536	583	3,8	23,0	73,2
Charolais	1,58	7,24	357	212	37,2	538	668	0,6	4,1	95,3
Angus	2,33	6,58	328	207	36,6	526	629	1,6	9,4	89,0
Limousine	0,92	7,37	342	209	37,3	533	647	0,0	3,3	96,7
Simmentaler	0,34	6,58	336	210	36,0	524	645	2,8	11,2	86,0
Blonde	0,41	7,21	343	210	36,7	536	645	0,5	3,7	95,8

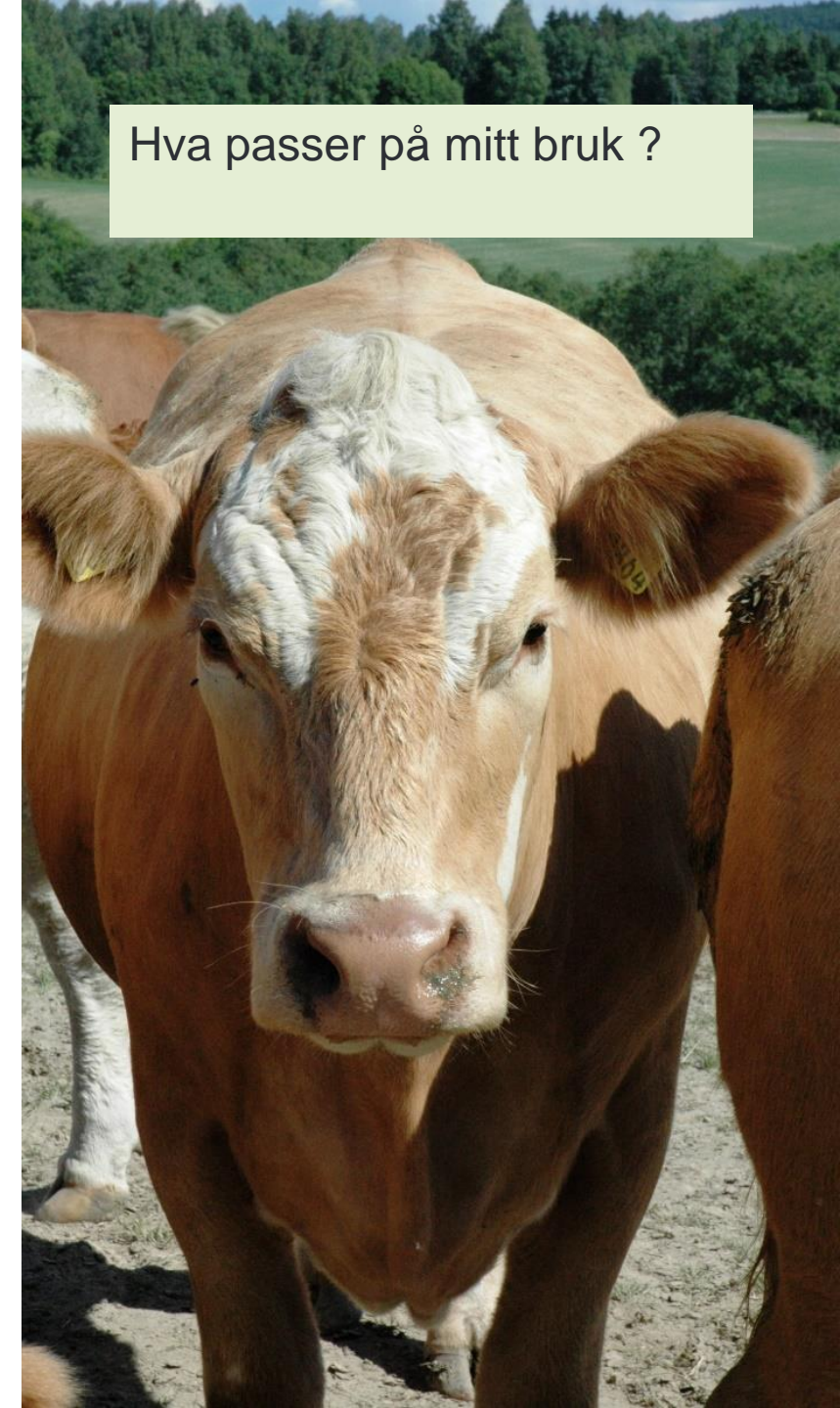
Poeng	Klasse
9	R+
8	R
7	R-
6	O+
5	O
4	O-

Eksempel beregning NRF x kjøttfe

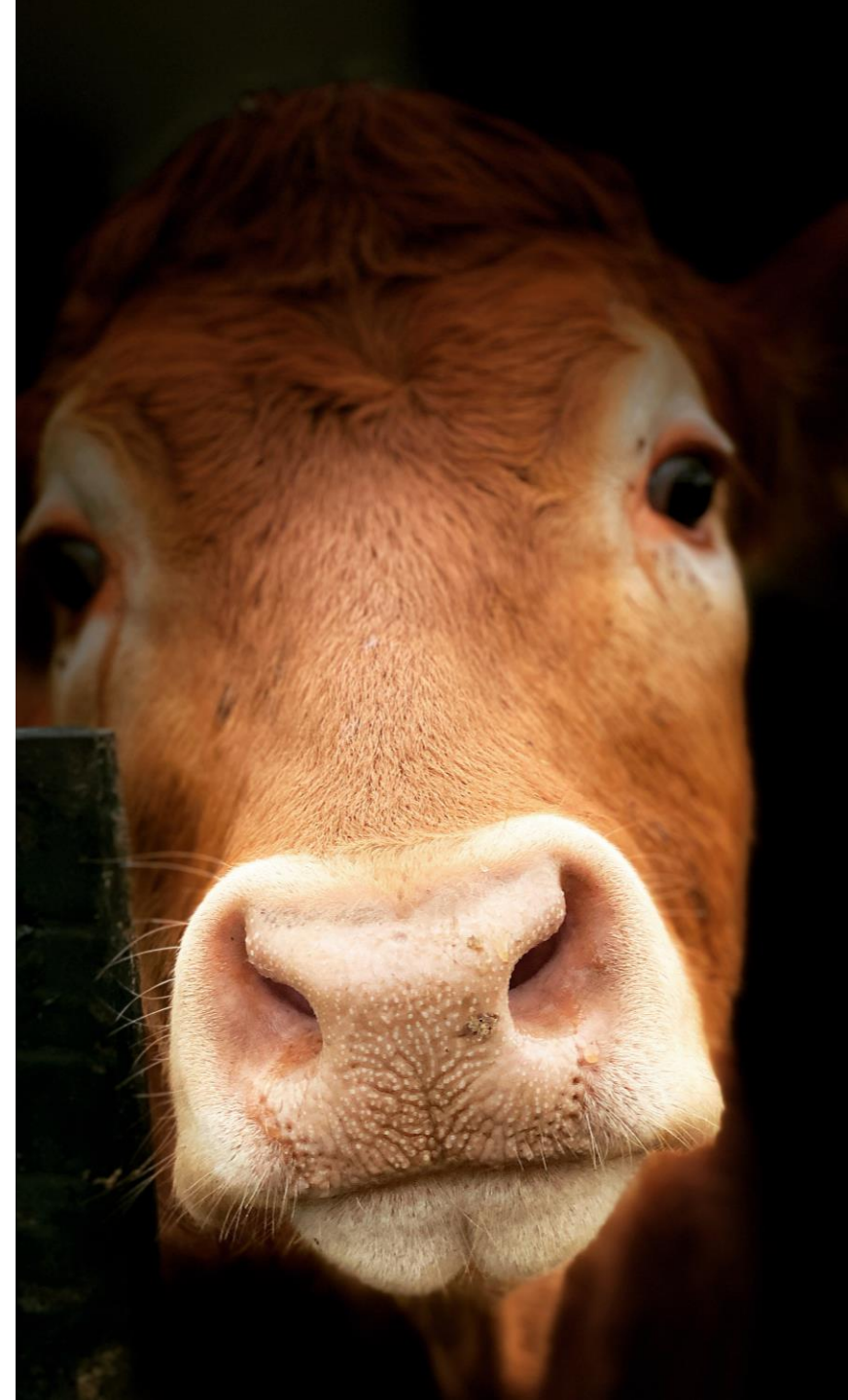
Hva passer på mitt bruk ?

Rase	NRF	NRFxtung rase	NRFxAngus
Slaktevekt	315	350	315
Grovfôr FEm	1 903	1 569	1 446
Kraftfôr kg	948	1 062	945
Slakteklasse/fettgruppe	O/O+,3-	R/2+	R-/3-/3
Eksempelpris	54,18	58,12	54,62
Fettekk	-1,3	0	-1,9
Kvalitetstillegg	7	10,5	10,5
Distriktstilskudd	5,25	5,25	5,25
Avtale	2,5	2,5	2,5
Pulje	1,6	1,6	1,6
Angustillegg			6
Eksempelpris	69,23	77,97	78,57
Slakteinntekt	21 807	27 290	24 750
Fôrkostnad	11 581	10 948	9 921
Verdi 150 kg	5 520	7 840	6 110
Slakt-fôr	4 706	8 502	8 718
Forskjell		3 796	4 012

Kjøttproduksjon på kviger

- Ca 35 000 slakt i kategori kvige
- Kjøttproduksjon mer og mer aktuelt med mindre etablering av nye og mindre livdyrsalg
- Samme tilpasninger som for okse (prisløype og avtaler)
- Fleksibelt med alderssammensetning
- Mulighet til plukkslakting

Muligheter også i kvigekjøttproduksjon

Nortura Kvige –
merpris på 4,-

Min slaktevekt
200 kg klasse
O og bedre

Tegne avtale på
nortura.medlem

Gilde Ungfe er et konsept som bidrar til å utnytte de ressursene vi har på best mulig måte. Dyrene som er kviger har en slaktevekt på minimum 200 kg (gjennomsnittsvekt er ca. 225 kg) og dette konseptet inkluderer alle storfefersene. Kvigene som skal føres over sommeren skal ha minimum 8 uker på bete. Kvigene har gått fritt hele livet, ute på bete eller inne i store binger, dette bidrar til god mosjon og god dyrevelferd.

Bøndene som leverer dyr til **Gilde Ungfe**-konseptet, setter kravene til dyrevelferd og god føring høyt. Kvigene er en stor bidragsyter til å holde kulturlandskapet åpent ved at de beiter i utmark. Utanfor beitesesong føres kvigene med konservert (synet) gras, samt ulike konsyrprodukter som visierfôr. Nok fôr av riktig kvalitet og mosjon er viktige forutsetninger for god kjøttkvalitet. Lykkelige dyr gir kvalitetskjøtt – og glade bønder!

God kjøttkvalitet

Hunnedyr er kjent for ekstra mørhet og saftighet siden de er mer slaktevoksende enn hannedyr. Vi får også en mer ensartet størrelse på kvigene, noe som igjen gir forutsigbarhet i størrelse på stykkingsdelene. Stykkingsdelene i **Gilde Ungfe** er finfibret, møre og saftige som kalv, og har smak og farge som storfe. Fett og marmorering ligger et sted midt mellom kalv og storfe. Kort sagt, det beste fra kalv og storfe! – Og norsk råvare av høyeste kvalitet!

STYKKINGSDELER AV UNGFE		
	CUARTO Cuarto er en stor og saftig stykk som er perfekt til steking eller grilling. Den er perfekt til steking eller grilling. Den er perfekt til steking eller grilling.	
	HINDKVARTE Hindquarter er en stor og saftig stykk som er perfekt til steking eller grilling. Den er perfekt til steking eller grilling.	
	CÔTE DE BOEUF Côte de boeuf er en stor og saftig stykk som er perfekt til steking eller grilling. Den er perfekt til steking eller grilling.	

Kvige kjøttproduksjon

- Anbefalt tilvekst lette raser 800 g/dag – slaktevekt 220 kg
- Anbefalt tilvekst tunge raser 1000 g/dag – slaktevekt 250 kg
- Anbefalt tilvekst NRF 800-1000 g/dag – slaktevekt 230-250 kg

Mål:

Få de opp i grei slaktevekt uten å få for mye fettrekke – dvs fettgruppe 4

Når er kviga slaktemoden ?

Større variasjon
mellom individer

Rasekombinasjon

Voksenvekt

Genetikk

Tilvekst

Oppsummering

- Lag deg en plan basert på kunnskap og forutsetninger
- Følg opp produksjonen så du vet hvordan tilvekst, vekt og klasse er.
- Følg med på prisløyper og avtaler
- Sørg for at dyra har det optimalt (ete plass, ligge plass, vann, lys, lyd)
- Kontroller underveis og gjør justeringer

Nortura
bondens selskap